

Novine u Zakonu o parničnom postupku

Narodna Skupština Republike Srbije usvojila je izmene Zakona o parničnom postupku ("Sl. Glasnik", br. 55/2014), koje su stupile na snagu 31. maja 2014. godine.

Razlozi za donošenje navedenih izmena su pre svega u potrebi da se strankama olakša mogućnost pristupa sudu, postigne efikasnije postupanje sudova i poboljšaju određena zakonska rešenja, kao i usaglašavanje zakona sa preporukama Saveta Evrope i praksom Evropskog suda za ljudska prava.

U tom smislu, izvršena su preciziranja pojedinih članova, uvođenje novih procesnih instituta i izmena postojećih zakonskih rešenja.

Najvažnije izmene zakona se odnose na sledeće:

1) Punomoćnik

Prethodna odredba zakona kojom je propisivano da punomoćnik može biti samo advokat, kog može zamenjivati advokatski pripravnik, osim u postupku po pravnim lekovima, prestala je da važi Odlukom Ustavnog suda od 23. maja 2014. godine, objavljena u Sl. Glasniku RS br. 49/13 od 05. juna 2013. godine.

U cilju regulisanja pitanja ko može biti punomoćnik u parničnom postupku, izmenama zakona propisano je da punomoćnik stranke koja je fizičko lice, osim advokata može biti krvni srodnik u pravoj liniji, brat, sestra ili bračni drug, predstavnik službe pravne pomoći jedinice lokalne samouprave koji je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom, a u radnom sporu punomoćnik može biti predstavnik sindikata.

Što se tiče punomoćnika pravnog lica, izmenama zakona je propisano da punomoćnik stranke koja je pravno lice osim advokata može biti i diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom koji je u radnom odnosu u tom pravnom licu.

Pored toga, nove izmene zakona u vezi sa zamenjivanjem advokata u parničnom postupku ukidaju obavezu da je stranka prethodno u punomoćju izričito navela da advokata može zamenjivati advokatski pripravnik.

2) Dostavljanje

Prethodnim rešenjem bilo je propisano da ako sud nije u mogućnosti da uruči tužbu ili podnesak na adresi označenoj u tužbi, stranka je dužna da sudu podnese dokaz da nije u mogućnosti da sazna adresu i o tome dostavi dokaze sudu.

To je u praksi značilo da je stranka nakon dobijanja naloga suda da dostavi drugu adresu na kojoj ima prebivalište, bila dužna da se obrati ministarstvu unutrašnjih poslova i o tome dostavi dokaz sudu. Dalje bi nadležni organ ministarstva unutrašnjih poslova zbog

propisa o zaštiti podataka ličnosti podatak o adresi dostavljao sudu, a ne stranci, čime se ovaj postupak dodatno komplikovao.

Novim zakonskim rešenjem kojim je položaj stranke u postupku u tom smislu znatno poboljšán, propisano je da ako sud nije u mogućnosti da uruči pismeno na saopštenoj adresi, po službenoj dužnosti će pribaviti od nadležnog organa, adresu prebivališta i boravišta stranke kojoj pismeno treba lično dostaviti i izvršiće dostavljanje na tako pribavljenoj adresi.

3) Tužba protiv Republike Srbije bez obraćanja javnom pravobranilaštvu

Za razliku od prethodnog zakonskog rešenja da je tužilac obavezan pod pretnjom odbačaja tužbe, da pre podnošenja tužbe protiv Republike Srbije, organa jedinice teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, prethodno podnese predlog za mirno rešavanje spora nadležnom javnom pravobranilaštvu, novim izmenama zakona podnošenje navedenog predloga je propisano kao mogućnost, a ne i kao obaveza tužioca.

4) Ročište- obavezno pre odbačaja tužbe

Novim izmenama zakona uvedena je obaveza suda da pre donošenja rešenja o odbačaju tužbe održi ročište na kome će tužiocu omogućiti da se izjasni o odbacivanju tužbe.

Navedene izmene imaju za cilj da, kako se navodi u obrazloženju izmena zakona, pruže bolju zaštitu prava tužioca u postupku u slučaju da je tužba odbačena iz razloga propisanih zakonom.

Ovde treba imati u vidu da se tužba odbacuje zbog određenih nedostataka, pa je tako članom 98 zakona propisano da podnesak mora bude razumljiv da bi se po njemu moglo postupiti, a naročito da sadrži: označenje suda, ime i prezime, poslovno ime privrednog društva ili drugog subjekta, prebivalište ili boravište, odnosno sedište stranaka, njihovih zakonskih zastupnika i punomoćnika ako ih imaju, predmet spora, sadržinu izjave i potpis podnosioca, dok je odredbama člana 192 propisano da tužba mora da sadrži određeni zahtev u pogledu glavne stvari i sporednih traženja, činjenice na kojima tužilac zasniva zahtev, dokaze kojima se utvrđuju ove činjenice, vrednost predmeta spora, kao i druge podatke koje mora imati svaki podnesak iz člana 98.

Na koji način će se predmetna odredba primenjivati i da li će time biti data mogućnost tužiocu da do navedenog ročišta izvrši određene ispravke tužbe i kako će u tom slučaju sud postupati ostaje da se vidi u praksi, budući da je u pitanju potpuno novo zakonsko rešenje.

5) Revizija - proširene mogućnosti ulaganja revizije

Izmenama zakona redefinisana je dozvoljenost revizije, tako što je propisano da je revizija uvek dozvoljena kada

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релiefe PC / Glavni urednik/Chefredakteur /Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Vojislava Katić, Viktorija Topalović, Magda Braun / **Br. 62/14**

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

je drugostepeni sud preinačio presudu i odlučio o zahtevima stranaka, kao i u slučaju kada je drugostepeni sud usvojio žalbu, ukinuo presudu i odlučio o zahtevima stranaka (različito odlučivanje prvostepenog i drugostepenog suda), čime je znatno uvećana mogućnost pristupa Vrhovnom kasacionom sudu i kontrola pravosnažnih sudskih odluka od strane najviše sudske instance.

Pored ovih izmena izvršena je promena cenzusa u kojem je dozvoljeno izjavljivanje revizije Vrhovnom kasacionom sudu, tako što je u imovinsko pravnim sporovima revizija dozvoljena u predmetima u kojima je vrednost predmeta spora veća od 40.000,00 EUR u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan podnošenja tužbe, za razliku od prethodnog rešenja po kojem je cenzus za reviziju iznosio 100.000,00 EUR, dok je u privrednim sporovima cenzus sa 300.000,00 EUR smanjen na 100.000,00 EUR u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan podnošenja tužbe.

Dakle, ovim izmenama će mogućnost odnosno dostupnost zaštite pred Vrhovnim kasacionim sudom biti znatno povećana u odnosu na prethodnu regulativu, čime se proširuje mogućnost izjavljivanja ovog vanrednog pravnog leka protiv pravosnažnih sudskih odluka, opet sve u cilju postizanja efikasnije zaštite prava građana pred sudovima u Republici Srbiji.

Saša Sindelić, advokat
sasa.sindjelic@tsg.rs